

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Педагогічний факультет

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕХНОЛОГІЇ РАНЬОГО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Освітня програма: «Дошкільна освіта» за

другим (магістерським) рівнем

Спеціальність: 012 «Дошкільна освіта»

Галузь знань: 01 Освіта/ Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від ___ серпня ____ р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу (зразок)
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу (зразок)
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Технології раннього інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Викладач (-і)	кандидат педагогічних наук, доцент Лазарович Н.Б.
Контактний телефон викладача	(0342) 50-91-38
E-mail викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Лекції, практичні заняття, самостійна робота
Обсяг дисципліни	90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Опис дисципліни	
<p>Зміст освітнього компонента спрямований на формування у магістрів узагальнених теоретичних знань про актуальність, специфіку, сучасні освітні технології та методичний супровід процесу, який забезпечує ранній інтелектуальний розвиток дітей. Актуальність такого розвитку обумовлена запитами практики – діти не лише прагнуть знань, необхідно спрямовувати їхнє пізнання у русло відкриттів, самостійної діяльності та самореалізації своїх нахилів задля розвитку здібностей. Новітні педагогічні технології, передусім, технології евристичного навчання(навчання шляхом відкриття нового) зумовлюють індивідуальне проникнення дитини в сутність пізнаваного – природніх і соціокультурних процесів.</p> <p>Специфіка таких технологій – особистісна орієнтація пізнавальної діяльності: цілісність та інтегрування не лише об'єктів(процесів), а й способів аналітико-синтетичної діяльності шляхом активізації аналізу, порівняння, узагальнення висновків; забезпечення природничо-наукових і гуманітарних, емоційно-образних способів пізнання під час дослідження ідентичних об'єктів, явищ і процесів; формування просторового стилю мислення і реагування на час, його символіку, об'єкти матеріального світу, Космос.</p> <p>Сучасні освітні технології активізують розвиток усіх сфер особистості, формування багатогранності її картини Світу. Їхні спільні ознаки полягають у тому, щоб, по-перше, змодельовати такий зміст і структуру занять, які забезпечать оволодіння кожною дитиною навичками творчого опанування дійсністю; по-друге, забезпечити умови для практичного втілення теоретичних знань; по-третє, використовувати такі форми і методи творчих занять з дітьми, які посилюють зацікавлення і стимулюють інтерес до навколишнього, вдумливе його сприйняття і перенесення опанованих знань, умінь і навичок у різні види діяльності.</p> <p>Сутність методичного супроводу реалізації технологій раннього інтелектуального розвитку полягає в тому, щоб активно сприяти діяльності вихователів за трьома визначальними напрямками. Це: особистісно-орієнтований, творчо-продуктивний і культурно-історичний(соціальний), які чітко увиразнені в усіх технологіях.</p>	
Мета та цілі курсу	
Опанування майбутніми магістрами технологіями раннього інтелектуального розвитку дітей дошкільного віку.	
Компетентності	
<p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>КЗ-1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>КЗ-2. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>КЗ-4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>КЗ-5. Здатність працювати в команді.</p> <p>КЗ-7. Здатність виявляти, ставити й вирішувати проблеми.</p> <p>КЗ-8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p><i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i></p>	

- КС-1. Здатність організувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.
- КС-2. Здатність здійснювати методичний супровід освітньої діяльності закладу дошкільної освіти.
- КС-3. Здатність до психолого-педагогічного керівництва особистісним розвитком дітей раннього і дошкільного віку, зокрема, дітей з особливими освітніми потребами.
- КС-5. Здатність створювати та впроваджувати в практику наукові розробки, спрямовані на підвищення якості освітньої діяльності та освітнього середовища в системі дошкільної, зокрема, інклюзивної освіти.
- КС-6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність з метою підвищення психолого-педагогічної компетентності вихователів, батьків, громадськості.
- КС-8. Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики.
- КС-9. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, самореалізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.
- КС-10. Здатність розробляти і реалізовувати дослідницькі та інноваційні проекти у сфері дошкільної освіти.
- КС-11. Здатність організувати науково-експериментальну та методичну діяльність в системі дошкільної освіти.

Результати навчання

- 1.3. Аналізувати й порівнювати результати педагогічного впливу на індивідуальний розвиток дитини дошкільного віку в різних видах діяльності
- 1.4. Здійснювати психолого-педагогічне керівництво індивідуальним розвитком особистості дитини
- 1.5. Застосовувати в професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання психолого -педагогічних дисциплін і обирати відповідні технології та методики
- 5.1 Встановлювати взаємодію з різними соціальними інституціями, категоріями фахівців та батьками з метою забезпечення якості дошкільної освіти, реалізації дослідницьких та інноваційних проектів
- 5.10. Володіти уміннями й навичками аналізу, прогнозування, планування, організації освітнього процесу в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів дитиноцентризму, здоров'язбереження, інклюзії, розвивального навчання, особистісно -орієнтованого підходу, суб'єкт - суб'єктної взаємодії
- 5.12. Визначати проблему та понятійний апарат дослідження в сфері дошкільної освіти, збирати та аналізувати необхідну інформацію з різних джерел

3. Структура курсу

Обсяг курсу- 90 годин

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12 годин
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18 годин
самостійна робота	60 годин

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	012 «Дошкільна освіта»	другий	вибірковий

Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Теоретичні засади сучасних педагогічних технологій дошкільної освіти.	Лекція, практичне заняття.	4,5,2,9,10, 11	Опрацювати матеріал, підготуватися до практичного заняття за такими питаннями: -сутність педагогічних інноваційних технологій- принципи організації педагогічного процесу в ЗДО - види педагогічних технологій. Підготувати презентації. (4 год.)	5	До наступного заняття за розкладом
Тема 2. Системні інноваційні технології раннього інтелектуального розвитку дітей	Лекція, практичне заняття.	2,3,6,7,6,8	Опрацювати матеріал: -Технологія пізнавального розвитку: експериментально-дослідницька діяльність дітей дошкільного віку (Г.В. Беленька) - Технології інтенсивного розвитку інтелектуальних здібностей у дітей 3-7 років через використання авторських ігор В. Воскобовича. Казкові лабіринти гри: геоконт, квадрат Воскобовича. Як розвивати дітей здібними? (П.В. Тюленев.) Збереження та розвиток здібностей і талантів немовлят і дітей раннього віку. Підготувати презентації. (6 год.)	5	До наступного заняття за розкладом
Тема 3. Сучасні модульні педагогічні технології раннього інтелектуального розвитку дітей.	Лекція, практичне заняття.	2,3,6,7,6,8	Опрацювати матеріал: Технологія раннього навчання Г. Домана. Технологія раннього навчання М. Зайцева. Технологія використання інтелектуальних карт (Н. В. Гавриш, І. Юндрат). Технолоія психолого-педагогічного проектування (Ю Піроженко, Л.І. Тищук, А. П. Рясенчук, Н. П. Бирук, 1. В. Красько). Lego-технології як засіб раннього інтелектуального розвитку дітей раннього віку	5	До наступного заняття за розкладом

			Технології розвитку логічного мислення Х.Кюизенер, Дьенеш Підготувати презентації. (6 год.)		
Тема 4. Локальні інноваційні педагогічні технології в дошкільній освіті	Лекція, практичне заняття.	2,3,6,7,6,8	Опрацювати матеріал: Дитяче дослідження як метод навчання старших дошкільників. (А.Савенков) Теорія розв'язання винахідницьких завдань (ТРВЗ) Г. Альтшуллер Навчання дітей розповіданню за схемами (О. Білан, К. Крутій) Підготувати презентації. (6 год.)	5	До наступного заняття за розкладом
Тема 5. Проектування інноваційних педагогічних технологій раннього інтелектуального розвитку дітей	Лекція, практичне заняття.	4,5,2,9,11	Опрацювати матеріал: Сутність поняття «педагогічне проектування». Аналіз різних педагогічних технологій за схемою: ідея, засіб, етапи впровадження, форми, методи, прийоми, засоби. Особливості проектування: формулювання ідеї, визначення мети та ключового засобу, розробка системи роботи. Підготувати презентації. (4год.)	5	До наступного заняття за розкладом
Тема 6. Готовність майбутніх фахівців дошкільної освіти до інноваційної діяльності.	Лекція, практичне заняття.	4,5,2,9,11	Опрацювати матеріал: сутність готовності до інноваційної діяльності як важлива професійна якість сучасного вихователя. Структура готовності до інноваційної педагогічної діяльності. Способи подолання анти інноваційних бар'єрів Підготувати презентації. (4 год.)	5	До наступного заняття за розкладом
4. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		Семестр III Вид контролю – залік Максимальна оцінка – 100 балів (практичні заняття – 5x9=45 балів, контроль самостійної роботи – 5 балів, екзамен – 50 балів). Враховуються результати неформальної освіти – сертифіковані онлайн-курси на освітніх платформах			

	Coursera, Prometheus, EdEra та інших (положення ПНУ про неформальну освіту).
Вимоги до письмової роботи	Самостійне виконання, власний аналіз та міркування
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 10 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50% завдань

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції	1		1		1		1		1		1		1		1			8
Семінарські з-тя		4		4		4		4		4		8						28
Самостійна р-та														10				10
Індивідуальні завдання																4		4
Залік /Екзамен																	50	50
Всього за тиж-нь	1	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	8	1	10	1	4	50	100

6. Ресурсне забезпечення

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний Стандарт дошкільної освіти) <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini>
2. Балаєва К.С. Підготовка майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до застосування інноваційних технологій у професійній діяльності : монографія. Чернівці : «Місто», 2018. 304 с
3. Дичківська І. М. Інноваційні педагогічні технології. – Київ: Академвидав, 2004. – 352 с.
4. Дичківська І.М. Основи педагогічної інноватики: навч. посібник. Рівне, 2001. 302с.
5. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій /Автор-укладач Н.П.Наволокова. Харків: Основа, 2009. 176 с.
6. Крутий К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу./К.Л.Крутий: Монографія: У 2-х ч.- Частина перша. Концепції, проектування, технології створення.-Запоріжжя: ТОВ «ЛПС» ЛТД, 2009.-320 с.
7. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р., Лазарович Н.Б. Педагогіка українського дошкілля: У 3 ч.: Навчальний посібник. – К.: Видавничий дім «Слово», 2016. – Ч. 3. С.
8. Лазарович Н. Обдарованість у дошкільному віці: Навчально- методичний посібник. – Берегово, ПНВЗ «Галицька академія», 2009. – 220с.
9. Освітні технології: Навч.-метод. посіб. /О. М. Пехота, А. З Кіктенко, О. та ін.; За заг. ред. О. М. Пехоти. — К.: А.С.К., 2001. — 256 с
10. Попова О.В. Становлення і розвиток інноваційних педагогічних ідей в Україні у ХХ столітті: монографія. Харків, 2001. 255 с
11. Прокопенко І.Ф., Євдокимов В.І. Педагогічна технологія: навч. посібник. Харків, 2008. 167 с.
12. Сучасні педагогічні технології: курс лекцій. Навч. посібник / За заг. ред. Н.І.Яковець. –Ніжин: Видавництво НДУ ім. М.Гоголя, 2007. –199с.

7. Контактна інформація

Кафедра теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти	вул. С. Бандери 1, ауд. 301-302
Викладач	Канд. пед наук, доц. Лазарович Н.Б

Контактна інформація викладача	nadiia.lazarovych@pnu.edu.ua
--------------------------------	--

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Академічна доброчесність. Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	Очікується, що всі студенти відвідують лекції і практичні заняття курсу. Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf .
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови пропуску занять (відпрацювання) допуску до підсумкового контролю визначаються «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf .
Додаткові бали	Студент може отримати додаткові бали згідно «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом No 212 від 06.04.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf .
Неформальна освіта	Неформальна освіта зараховується згідно Положення про порядок зарахування результатів неформальної освіти» у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора No819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом No 80 від 12.02.2021 р.) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/02/neformalna_osvita.pdf

Викладач доц. Лазарович Н.Б.